

Dosarul nr. 2ra-1379/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. R. Pascari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, V. Buhnaci, D. Dulghieru)

ÎNCHEIERE

20 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat
Veaceslav Balan, reprezentat de avocatul Anatolie Bacalâm

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valeriu Mardari
împotriva lui Veaceslav Balan cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de
judecată

și la cererea reconvențională a lui Veaceslav Balan împotriva lui Valeriu
Mardari cu privire la declararea nulă a actelor juridice și încasarea cheltuielilor
de judecată

împotriva deciziei din 12 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de Veaceslav Balan, reprezentat de avocatul Anatolie
Bacalâm și menținută hotărârea din 5 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău
sediul Centru, prin care a fost admisă acțiunea inițială și respinsă acțiunea
reconvențională

constată:

La 16 iulie 2018, Valeriu Mardari, reprezentat de avocatul stagiar Ileana
Popescu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Veaceslav Balan cu
privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 21 august 2015, între dânsul în calitate
de „împrumutător” și Veaceslav Balan în calitate de „împrumutat”, a fost încheiat
contractul de împrumut nr. 18, având ca obiect transmiterea către împrumutat a
sumei de 5 000 de dolari SUA și contractul nr. 19, având ca obiect transmiterea
de către împrumutat a sumei de 6 055 de dolari SUA.

A notat că potrivit pct. 1.2 al contractelor nr. 18 și nr. 19 din 21 august
2015, împrumutul a fost acordat pentru dezvoltarea întreprinderii, pe un termen
de 24 de luni.

A precizat și că la 21 august 2015, părțile au semnat actul de predare-primire a mijloacelor bănești în sumă de 5 000 de dolari SUA și, respectiv, 6 055 de dolari SUA.

Potrivit pct. 2.7 al contractelor, Veaceslav Balan și-a asumat obligația fermă față de Valeriu Mardari să restituie sumele primite la expirarea termenului stabilit, precum și să-i achite dobânda ce-i revine, însă la scadență, împrumutatul nu și-a executat obligația, iar solicitările adresate acestuia la 13 decembrie 2017 și 7 februarie 2018 în vederea restituirii pe cale extrajudiciară a datoriei menționată, nu s-au soldat cu succes.

Totodată, a menționat că potrivit pct. 3.4 din contractele de împrumut nr. 18 și nr. 19 din 21 august 2015, împrumutatul va achita penalitatea în mărime de 0,5 % din suma împrumutului pentru fiecare zi de întârziere, începând cu prima zi după expirarea contractului.

Și-a întemeiat pretențiile în baza art. 585, 619, 668 alin. (1), 871 alin. (1), 872 alin. (1), (2) Cod civil, art. 166, 167, 174, 175 alin. (1) lit. a), 177 alin. (2) lit. a) CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la Veaceslav Balan în beneficiul său a sumei în mărime de 5 000 de dolari SUA cu titlu de datorie conform contractului nr. 18 din 21 august 2015, a sumei de 6 055 de dolari SUA cu titlu de datorie conform contractului nr. 19 din 21 august 2015, a sumei de 9 949,50 de dolari SUA cu titlu de dobândă de întârziere, a sumei de 1 378,08 de dolari SUA cu titlu de penalitate, a sumei de 671,50 de dolari SUA cu titlu de taxă de stat și a sumei de 5 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

La 4 decembrie 2019, Veaceslav Balan, reprezentat de avocatul Anatolie Bacalâm a depus cerere reconvențională împotriva lui Valeriu Mardari cu privire la declararea nulă a actelor juridice și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că recipisa ori alt înscris nu poate servi drept temei pentru încasarea împrumutului, dacă aceste înscrisuri nu conțin informații despre părțile contractului de împrumut, suma concretă a împrumutului, care în sine reprezintă expunerea unui act juridic civil și, în consecință, urmează să corespundă exigențelor legale, inclusiv clauzelor esențiale acestuia.

În aceste circumstanțe, a ținut să precizeze că Veaceslav Balan nu i-a împrumutat mijloace financiare și nici nu a participat la întocmirea și semnarea actelor financiare prezentate în dosar, acestea fiind false, inclusiv și din motiv că contravin normelor imperative, ordinii publice și bunelor moravuri.

A mai declarat că, în perioada 2008 – decembrie 2012, a fost angajat în calitate de șofer la întreprinderile familiei lui Valeriu Mardari, aceștia nefiind în relații de prietenie sau rudenie.

Ulterior, la 31 decembrie 2012, raporturile de muncă au încetat în baza cererii sale de eliberare, iar din acel moment și până în ziua recepționării citației, adică în anul 2018, nu a mai avut nicio tangență cu Valeriu Mardari, nu s-au întâlnit și tranzacții nu au încheiat.

A relevat că o dovadă în plus a faptului că nu a existat nicio tranzacție de împrumut, servește și faptul că banii, conform pretinselor contractelor de

împrumut nr. 18 și nr. 19 din 21 august 2015, nu au fost transmiși de către Valeriu Mardari în beneficiul său.

Și-a întemeiat pretențiile în baza art. 199, 216, 217, 220 Cod civil.

A solicitat admiterea acțiunii, declararea nulă a contractelor de împrumut nr. 18 și nr. 19 din 21 august 2015, a actelor de predare-primire a mijloacelor financiare din 21 august 2015 și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 5 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea inițială.

A fost încasată de la Veaceslav Balan în beneficiul lui Valeriu Mardari suma de 22 382,59 de dolari SUA, formată din suma de 5 000 de dolari SUA cu titlu de datorie conform contractului nr. 18 din 21 august 2015, 6 055 de dolari SUA cu titlu datorie conform contractului nr. 19 din 21 august 2015, 9 949,50 de dolari SUA cu titlu de penalitate și 1 378,09 de dolari SUA cu titlu de dobândă de întârziere.

A fost încasată de la Veaceslav Balan în beneficiul lui Valeriu Mardari suma de 16 234 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, formată din 11 238 de lei judecată sub forma taxei de stat și 5 000 de lei sub forma cheltuielilor de asistență juridică.

A fost respinsă integral acțiunea reconvențională a lui Veaceslav Balan împotriva lui Valeriu Mardari cu privire la declararea nulă a actelor juridice și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 12 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Veaceslav Balan, reprezentat de avocatul Anatolie Bacalâm și menținută hotărârea din 5 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

Întru argumentarea soluțiilor adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că Veaceslav Balan nu a restituit suma oferita ca împrumut în temeiul contractelor nr. 18 și nr. 19 din 21 august 2015, în cuantumul și termenul convenit de părți.

Mai mult, a fost constatat și faptul că Veaceslav Balan nu a prezentat probe pertinente și admisibile, prin care s-ar confirma restituirea împrumutului, or, obiecțiile formulate de către acesta s-au rezumat doar la afirmații declarative, precum că nu a primit împrumutul și nu a semnat contractul.

Au stabilit instanțele ierarhic inferioare că materialele cauzei atestă cu certitudine prezența în speță a unui contract de împrumut cu titlu oneros și purtător de dobândă, fapt care justifică temeinicia pretenției lui Valeriu Mardari privind încasarea dobânzii de întârziere pentru perioada 23 august 2017 – 6 iunie 2018.

La fel, instanțele de judecată au concluzionat asupra încasării penalității calculate pentru perioada 9 decembrie 2017 – 6 iunie 2018, or, în temeiul pct. 3.4 al contractelor semnate de părți, a fost stabilit că în caz de neachitare integrală la termenul stabilit a sumelor scadente potrivit contractului, se va achita o penalitate de 0,5 % din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere.

Pe de altă parte, întru respingerea acțiunii reconvenționale depuse de Veaceslav Balan, instanțele ierarhic inferioare au reținut că, la caz, nu au fost identificate probe care să ateste faptul că semnătura olografă aplicată pe

contractele de împrumut și pe actele de predare-primire nu ar aparține lui Veaceslav Balan.

În acest sens, au remarcat instanțele că semnăturile olografe din contractele de împrumut, actele de predare-primire și copia buletinului de identitate anexat la dosar, unde este indicat Veaceslav Balan în calitate de semnatar, nu diferă între ele.

În aceeași ordine de idei, prevederile Raportului de expertiză nr. 84 din 22 august 2019, nu denotă cu certitudine că Veaceslav Balan nu este semnatarul actelor a căror nulitate se solicitată, așa cum eronat a fost invocat în cererea reconvențională.

La 20 iulie 2021, Veaceslav Balan, reprezentat de avocatul Anatolie Bacalâm a declarat recurs împotriva deciziei din 12 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii inițiale și admiterea celei reconvenționale.

În motivarea recursului a invocat că instanțele de judecată inferioare nu au stabilit cu certitudine faptul că contractul de împrumut a fost încheiat cu intenția de a produce efecte juridice.

A susținut că nulitatea contractelor se constată prin lipsa cauzei și destinației mijloacelor bănești, a intenției, a confirmării recepționării mijloacelor și a zilei de executare a clauzelor contractuale, care a rămas necunoscută.

A mai reiterat poziția sa, precum că în ziua când așa-numitele contracte au fost semnate, acesta nu și-a manifestat sau exteriorizat consimțământul, care reprezintă un element esențial pentru încheierea actului juridic și, mai mult, nici nu s-a întâlnit cu Valeriu Mardari.

La fel, concluzia raportului de expertiză judiciară nr. 84 din 22 august 2019, precum că semnăturile în secțiunile „împrumutat” și „primit” în contractele de împrumut și actele de predare-primire a mijloacelor bănești din 21 august 2015 „au fost efectuate probabil de Veaceslav Balan” nu este una certă și nu confirmă autorul semnăturilor aplicate pe actele expertizate.

A precizat că ilegalitatea acțiunilor lui Valeriu Mardari se confirmă și prin ordonanța privind începerea urmăririi penale din 10 iulie 2020, pe faptul dobândirii ilicite a bunurilor altor persoane (ex-șoferilor), prin inducerea în eroare și prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, infracțiune prevăzută de art. 190 Cod penal, aspect ce nu a fost supus aprecierii de către instanțele de judecată inferioare.

La 14 septembrie 2021, Valeriu Mardari, reprezentat de avocatul stagiar Ileana Popescu, a depus referință la recursul declarat de Veaceslav Balan, reprezentat de avocatul Anatolie Bacalâm, solicitând respingerea acestuia ca neîntemeiat și menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei, rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa lui Veaceslav Balan și la adresa electronică a reprezentantului său,

avocatul Anatolie Bacalâm la 3 iunie 2021, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la dosar (f. d. 85 vol. II).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 20 iulie 2021 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Veaceslav Balan, reprezentat de avocatul Anatolie Bacalâm, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Veaceslav Balan, reprezentat de avocatul Anatolie Bacalâm, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența

probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Veaceslav Balan, reprezentat de avocatul Anatolie Bacalâm.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Veaceslav Balan, reprezentat de avocatul Anatolie Bacalâm.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic